

Miljønnovasjon som et viktig tema i Norges innsats i utviklingsland

Hans Olav Ibrek, Prosjektleder, NORAD

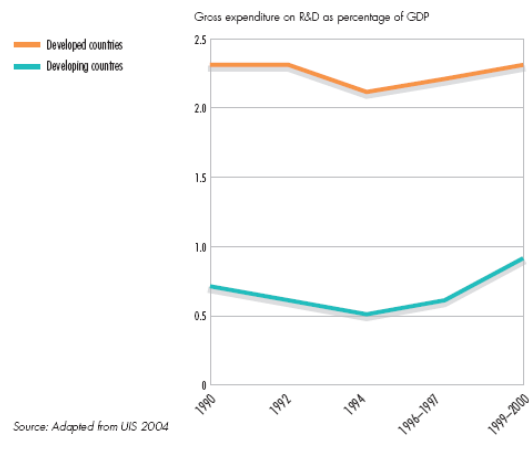

Agenda

1. Status for FOU i sør
2. Hvorfor nærings- og teknologiutvikling?
3. Fra teknologioverføring til -utvikling
2. Hva hindrer nærings- og teknologiutvikling?
3. Virkemiddelapparatet
 1. Næringsliv
 2. Forskning og utdanning
 3. Miljøhandlingsplan
4. Viktige samarbeidspartnere
5. Noe om prioriteringer framover

FoU-innsatsen i sør må styrkes!

Figure 7.6 Research and development (R&D) intensity

Norge ca. 1,6 %
Sverige 4%

Utviklingssamarbeid skal primært bidra til å styrke FOU i sør

Hvorfor nærings- og teknologiutvikling ?

- Økonomisk utvikling er en forutsetning for utvikling av samfunnet – ingen fred, helse, likestilling, utdanning, styresett, miljø etc. uten inntekter!
 - Men hva kommer først?
- Fattigdomsreduksjon står (stod?) sentralt i norsk bistand.
- Afrika sør for Sahara har et BNP på linje med Belgia.
- Privat kapital må med – bistand er på langt nær nok.
- Land som har prioritert næringsutvikling og rammebetingelser har kommet seg over kneika (sterk stat – fritt marked).
- Teknologioverføring – sentralt krav fra utviklingsland.
- Mange barrierer for opptak av ny teknologi.
- Også nyttig for norsk næringsliv:
 - Danmark – miljøteknologi andre største eksportnæringsen.
 - Satsingen i Norge har vel aldri tatt av!

Fra teknologioverføring til -utvikling

- Klimakrisen krever at ny, tilpasset teknologi for utviklingslandene utvikles:
 - Lavkarbonteknologi.
 - Ren energiløsninger.
- Overføring av vår teknologi vil ikke være nok.
- Uten at vi tar grep så vil ikke utviklingsland akseptere klimaforpliktelser:
 - Vi må vise at vi tar problemet på alvor.
- Vi trenger derfor en stor, internasjonal satsing på utvikling av lavkarbon-teknologi for utviklingsland:
 - Samarbeid mellom offentlig og privat kapital.
 - Forskningssamarbeid sør-sør, nord-sør, og triangulært.
- Business – klima er både en risiko og en mulighet.

Hva hindrer nærings- og teknologiutvikling?

- Politisk ustabilitet
- Kapital, trygg eiendomsrett
- Transport, logistikk
- Energi
- Patentrettigheter
- Lover og regler
- Rett produkt, rett marked, markedsadgang
- Kompetanse
- Korrupsjon, tyveri

Doing Business

FIGURE 1.1
Which region is the most business friendly in 2007?

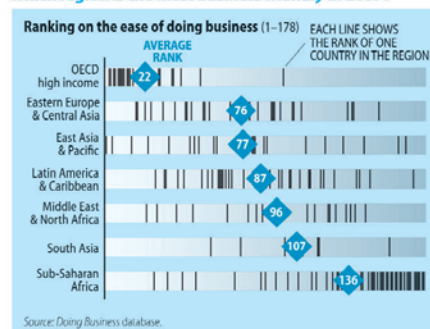
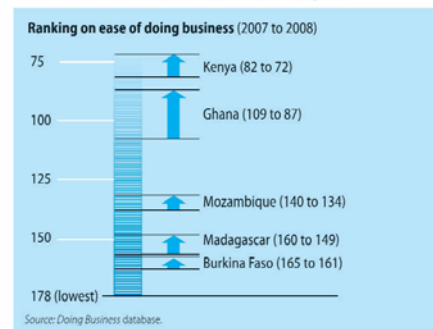

FIGURE 1.5
Who reformed the most in Africa in 2006/07?

Virkemiddelapparatet i Norad

Formål: verdiskapning og økt inntekt, bruk av lokale ressurser, overføring av kapital, teknologi og kompetanse

Verktøykassen:

- Næringsutvikling – kap. 161 post 70 - ny post for 08:
 - Samlet alle ordningene.
- Stimulere til økt næringsvirksomhet og handel.
- Knyttes til områder der Norge har særlig kompetanse (energi, mikrofinans, landbruk, fiske).
- Omfatter:
 - Etablering av næringsvirksomhet (forundersøkelser, pilotproduksjon etc)
 - Ubundne, blandede kreditter
 - Institusjonsutvikling i utviklingsland
 - Opplæring- og kompetanseoverføring
- Norfund – utvikle prosjekter innen ren energi i Afrika.

Forskning og utvikling

- Høyere utdanning og forskning omlag 4 prosent av bilateral bistand.
 - Forskning 1,5% av total bistand – 2,4% bilateralt
- Ordninger:
 - NUFU-programmet – forskningssamarbeid – langsiktig
Ordnningen er søknadsbasert og administreres SIU. 60 mill.
 - NOMA-programmet – stipendprogram - SIU
 - Utdannings- og opplæringsstøtte - kandidater fra sør - SIU
 - Forskningssamarbeid med forskningsinstitutter i sør
 - Støtte til forskning i Sør
 - Utviklingsforskning i Norge – NFR
- Utfordring: Gjøre FOU til et strategisk virkemiddel med fokus på prioriterte satsingsområder
 - Dilemma – forskningens uavhengighet

Miljøhandlingsplanen

- Dynamisk næringsliv en avgjørende faktor for fattigdomsreduksjon og utvikling.
- Norge vil:
 - etterspørre en sterkere miljødimensjon i næringslivssatsingen, inkludert landbruket
 - bidra til at utviklingsland i større grad selv blir i stand til å sette og å håndheve miljøstandarder knyttet til investeringer, næringsutvikling og handel
 - legge internasjonale miljøforpliktelser, nasjonale miljøprioriteringer og hensynet til bærekraftig produksjon til grunn for norske støtteordninger til næringsutvikling i sør
 - bidra til økt satsing på miljø som næringsvirksomhet for å skape vekst, sysselsetting og gode miljøeffekter (utvikling av miljøteknologi, fornybar energi, vann/sanitær-teknologi)

Viktige samarbeidspartnere for Norad

- Ambassadene og UD
- Næringslivet
- Organisasjoner og institusjoner i Norge (Norfund, NHO, HSH, IEH, Fairtrade, GIEK, Eksportfinans, Innovasjon Norge, Fredskorpset, m.fl)
- Andre givere (fellesprosjekter og flergiverfond etc)
- Regionale økonomiske organisasjoner (e.g. SAARC)
- FN organisasjoner og bankene (e.g. UNIDO, WB, ILO, FAO, trust funds)
- Utenlandske organisasjoner (e.g. IISD, CUTS)

Prioriteringer framover

- Styrke rammebetingelsene – doing business
- Økt fokusering på noen områder der Norge har spesiell kompetanse (klima, miljø, energi, mikro/meso-finans, Fisk, Kvinner og økonomisk utvikling)
- Bedre samordning av tiltakene:
 - Se næringsliv og FOU i sammenheng.
- Styrke arbeidet med rammebetingelser og infrastruktur
- Inkludere CSR som støtteberettiget tiltak
- Mer satsing på PPP (Eksempel: Yara)
- Sårbare stater

- Takk for oppmerksomheten!